

Από τη μελέτη όλων των παραπάνω προβλημάτων τα οποία ταλαιπωρούν τα ηλικιωμένα άτομα καταλήγουμε στην διαπίστωση ότι είναι αναγκαία η δημιουργία μιας ειδικότητας η οποία θα ασχολείται αποκλειστικά με τα προβλήματα των γερόντων.

Η ειδικότητα αυτή ονομάζεται *Γηριατρική*. Βασικός στόχος των υπηρεσιών κοινωνικής προστασίας του γήρατος είναι η προφύλαξη από τη νόσηση και αυτό επιτυγχάνεται με τη συνεχή κοινωνική επαγρύπνηση, ώστε να εξασφαλίζεται η έγκαιρη διάγνωση της παθολογικής εκτροπής και η εφαρμογή κατάλληλης θεραπείας. Στόχος των υπηρεσιών προστασίας του γήρατος είναι και πρέπει να είναι η εξασφάλιση της δυνατότητας του ηλικιωμένου ασθενή να διατηρεί την ανεξαρτησία του και να παραμείνει στο οικογενειακό και κοινωνικό του περιβάλλον. Η γηριατρική προστασία εκδηλώνεται σαν συμπάθεια, φροντίδα και υποστήριξη κατά τη διάρκεια του τελικού σταδίου της παθήσεως των ηλικιωμένων. Η γηριατρική φροντίδα είναι μια δυναμική διαδικασία, με την οποία οι ανάγκες των ασθενών καθορίζονται με λεπτομέρειες και επιδιώκεται η ικανοποίηση τους από ένα πολυδύναμο επιτελείο, που περιλαμβάνει γιατρούς ειδικοτήτων, γηριάτρους, κοινωνικούς λειτουργούς, νοσηλευτικό προσωπικό, φυσιοθεραπευτές, επισκέπτριες αδελφές, ψυχολόγους, οικιακούς βοηθούς κ. λ .π. Ο κατάλληλος σχεδιασμός της γηριατρικής αντιλήψεως αφορά την ιατρική θεραπεία, την αποκατάσταση στον υψηλότερο δυνατό βαθμό και τη συνεχή μέριμνα και αποσκοπεί στο να εξασφαλίσει στους γέροντες τη φυσιολογικότερη δυνατή ζωή. 29

Στην Ελλάδα, αλλά και στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες όμως, η γηριατρική υπηρεσία δεν έχει αναπτυχθεί, ιδιαίτερα ως ειδικότητα. Για την αντιμετώπιση των γηρατειών και των προβλημάτων που απορρέουν από αυτά η πολιτεία και οι διάφοροι κοινωνικοί φορείς παρέχουν προστασία στους ηλικιωμένους με δύο κυρίως τρόπους : την κλειστή και την ανοιχτή περίθαλψη. Με τον όρο κλειστή περίθαλψη εννοούμε την παροχή φροντίδων σε άτομα που μένουν σε ιδρύματα, ξεκομμένα από το κοινωνικό περιβάλλον. Τέτοια ιδρύματα είναι τα θεραπευτήρια Χρονίως Πασχόντων (ή Κέντρα Φιλοξενίας Ηλικιωμένων) και τα Γηροκομεία ή Οίκοι Ευγηρίας (δημόσια ή ιδιωτικά). Ενώ με τον όρο ανοιχτή περίθαλψη εννοούμε την παροχή φροντίδων στα άτομα, χωρίς αυτά να απομακρύνονται από το κοινωνικό τους περιβάλλον. Τέτοια περίθαλψη παρέχουν τα Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ. Α. Π. Η), τα Σπίτια Γαλήνης που έχει ιδρύσει η Εκκλησία, τα προγράμματα,

« Φροντίδα στο σπίτι » και « κατ' οίκον νοσηλεία » του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, οι κοινωνικοί ξενώνες, οι κατασκηνώσεις και η λουτροθεραπεία, που παρέχει το Υπουργείο Υγείας - Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. 30

Στη χώρα μας η περίθαλψη των ατόμων της τρίτης ηλικίας είναι ελλιπής. Τόσο τα νοσοκομεία για την υγειονομική περίθαλψη όσο και τα ειδικά γηροκομεία είναι περιορισμένου αριθμού κλινών. Το γηροκομείο, που παλιότερα ταυτιζόταν με το πτωχοκομείο, προσφέρει στέγαση και περίθαλψη σε άντρες και γυναίκες γέροντες. Τα γηροκομεία που λειτουργούν σήμερα στην Ελλάδα είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και αυτοδιοικούμενα. Το κράτος επιτηρεί για την έννομη λειτουργία τους και μερικά από αυτά τα επιδοτεί. Άλλα από τα ιδρύματα αυτά συντηρούνται από δωρεές, έκτακτες και τακτικές εισφορές ή από κληροδοτήματα. Όλα υπάγονται στη διεύθυνση Ιδρυμάτων και Σωματείων του Υπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας. Ο αριθμός των περιθαλπομένων είναι πολύ μικρός σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες, περίπου 2000 άτομα. 31

29. Γεροντολογία και Γηριατρική, σελ. 59, Γεωργίου Μαθιουδάκη, Αθήνα 1992

30. Στοιχεία Γεροντολογίας και Γηριατρικής, σελ. 38, Δρ. Βασίλης Τσουνίας, Αθήνα 1993

31. Υγεία, Οδηγός Υγιεινής, « Ο ενήλικας και το περιβάλλον του », σελ. 547-548. Παλαστράτειος Δημοτική Βιβλιοθήκη Αγρινίου.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Στο κεφάλαιο αυτό προσπαθήσαμε να προσδιορίσουμε την έννοια των γηρατειών και τα προβλήματα που δημιουργούνται από αυτά στον ανθρώπινο οργανισμό, καθώς και την αδυναμία των ηλικιωμένων ατόμων να αντιμετωπίσουν όλα τα προβλήματα που κατά καιρούς τους παρουσιάζονται. Στην Ελλάδα η προστασία του γήρατος αναγνωρίζεται σαν κοινωνική ευθύνη, κ' ένα μεγάλο μέρος των υπηρεσιών γήρατος υποστηρίζεται από το κράτος, ενώ λειτουργούν αρκετά σωματεία με φιλανθρωπικό σκοπό και ιδιωτικές κερδοσκοπικές οργανώσεις. Έχει όμως αποκτηθεί μικρή πείρα ώστε να μπορούμε να βγάλουμε ορισμένα ασφαλή συμπεράσματα. Το πρόβλημα του γήρατος χρειάζεται επανεκτίμηση γιατί είναι αναγκαίο να αξιολογηθούν οι μέθοδοι και τα προγράμματα που εφαρμόζονται από την πολιτεία και τους κοινωνικούς φορείς για την αντιμετώπιση του γήρατος στη χώρα μας και προσπάθεια για την αποτελεσματική διερεύνηση των αναγκών για την καλύτερη παροχή φροντίδων και υπηρεσιών στα ηλικιωμένα άτομα.